

Rob Postma: „We maken nu de ophanging voor de motoren van de Europese Ariane IV- en de Vega-raketten.”

FOTO TACO VAN DER EB

De koers van het bio science park

Het Leiden Bio Science Park is de economische motor van Leiden, de kurk waar de stad op drijft. Honderden bedrijven werken er aan de wereld van morgen. Maar wat doen ze precies? De komende maanden duikt het Leidsch Dagblad in de wereld van de biotech in de regio. Deze keer: Airbus Defence and Space Netherlands, maker van zonnepanelen en raketonderdelen. Deze serie verhalen wordt mede mogelijk gemaakt door het Leids Mediafonds.

PORTRET Airbus bouwt geavanceerde zonnepanelen en raketonderdelen in Leiden en Oegstgeest

Zonnepanelen om de mensheid vooruit te helpen

De Leidse vestiging van de Europese lucht- ruimte- en defensiegigant Airbus is leverancier van zeer geavanceerde zonnepanelen voor satellieten en ruimtemissies. Iets verderop in Oegstgeest worden raketonderdelen gebouwd, dat doet het bedrijf al meer dan 25 jaar in de regio.

Martijn de Meulder

Het is een hal zoals je die op bedrijfsterrinen in het hele land kunt vinden. Een onopvallende grijze doos midden op het Leiden Bio Science Park. Maar wie door de kleine deur aan de zijkant naar binnen gaat komt een hele andere wereld in. Het is er helemaal wit, hoog op de muren staat in kolossale blauwe letters AIRBUS geschreven. De mensen lopen er rond in speciale blauwe pakken: dit is de cleanroom van het bedrijf.

Op diverse plekken in de hallen hangen enorme zonnepanelen in een soort steigers. „Dit is onze belangrijkste activiteit in Leiden,” vertelt directeur Rob Postma. „Wij ontwikkelen zonnepanelen. In de hal werken we op dit moment aan de panelen voor een kleine commerciële satelliet, aan die voor een satelliet van het Galileo-navigatienetwerk en de grootste zijn voor de Artemis-missie van NASA. Die zonnepanelen zullen volgend jaar om de maan draaien. De panelen voor de JUICE-missie naar de ijsmanen van Jupiter zijn trouwens net de deur uit.”

Postma vertelt het heel makkelijk, hij werkt ook al zijn halve leven in de ruimtevaart: eerst bij

Airbus

Product: Zonnepanelen voor satellieten en raketonderdelen voor de Europese Ariane- en Vega-raketten

Waar: de Airbusgebouwen op het Bio Science Park

Wie: Rob Postma (55), CEO van Airbus Defence and Space Netherlands

Aantal mensen in Leiden: ongeveer 250 (verdeeld over 15 nationaliteiten).

Omzet hele Airbus Group 2021 € 52 miljard

Omzet Leidse vestiging: rond € 100 miljoen euro per jaar

Airbus in Toulouse, nu leidt hij de Leidse vestiging van het bedrijf. Maar wat er in de Sleutelstad gebeurt, is niet minder dan spectaculair: hier worden de zonnepanelen gebouwd voor de ruimtemissies die de mensheid vooruit helpen. „We hebben hier expertise en een zeer goede naam in de ruimtevaartwereld opgebouwd,” vertelt hij. „Als het echt moeilijk wordt dan komen ze naar ons.

Niet alleen de het Europese ruimtevaartagentschap ESA, maar ook NASA laat hier haar zonnepanelen maken. Het ontwikkelen van zonnepanelen voor ruimtevaart is namelijk heel specialistisch werk. Ze moeten ultralicht zijn maar ook bestand tegen de enorme trillingen die een lancering met een raket met zich meebrengt. Als ze eenmaal in de ruimte zijn, moeten ze allerlei schadelijke stralingen en temperatuurswisselingen van 200 graden of meer kunnen weerstaan. Dat vergt heel wat van je kennis, daar zijn wij goed in geworden.” Het bedrijf heeft de tijd gehad om die kennis te ontwikkelen, want het komt voort uit Fokker, dat al tientallen jaren in Leiden werkte voor het uiteindelijk in 2006 werd overgenomen door Airbus. Overigens bouwt het be-

„
Als het echt moeilijk wordt, dan komen ze naar ons

drijf niet alleen zonnepanelen. Sinds 2018 worden in de regio ook raketonderdelen gemaakt. Dat gebeurt in de grote grijze hal naast de N206 in Oegstgeest. Postma: „We maken daar nu de ophanging voor de motoren van de Europese Ariane 6- en de tussentrap van de Vega-raket. En we hebben een instrumententeam. Zo hebben we hier bijvoorbeeld ook het Tropomi-instrument gemaakt, samen met het KNMI, SRON en TNO, waarmee vanuit de ruimte de luchtkwaliteit op aarde wordt onderzocht.”

De ligging van Leiden is praktisch voor dit bedrijfsonderdeel van Airbus, vertelt de CEO: „We zitten in de buurt van Schiphol, Delft en in de buurt van Estec. Onze productiehale in Oegstgeest

staat langs een kanaal waarover we de raketonderdelen kunnen verschepen, eerst naar Frankrijk, daarna naar Frans Guyana voor de lancering.” Hij heeft ook ambitieuze plannen voor de toekomst van de Leidse vestiging: „Heel lang waren zonnepanelen voor gebruik in de ruimte maatwerk, maar je ziet dat het langzaam meer serieproductie gaat worden naarmate meer commerciële bedrijven satellieten lanceren. Deze zogenaamde New space-bedrijven willen wij ook graag als klant. Daarom hebben we ons productieproces aangepast om ook goedkopere zonnepanelen in grotere aantallen te kunnen leveren.”

Er is een kans dat er een compleet nieuwe tak bijkomt, vertelt Postma: „Lasersatellietcommunicatie wordt in de nabije toekomst belangrijk, want daarmee kun je veel veiliger en sneller communiceren via satellieten en hoeft je geen schaarse zendfrequenties te gebruiken. Nederland is van oudsher goed in optische instrumenten, dus dit is een uitgelezen kans voor ons om dit te gaan doen. We stoppen er nu veel onderzoekstijd in, ik verwacht dat we vanaf 2025 in Leiden de grondstations voor deze nieuwe technologie gaan bouwen.”